

INFORMAČNÍK

3-2014

Časopis MO STP Č. Lípa a STP Česká
Lípa, o.p.s.

PRANOSTIKY NA BŘEZEN

- Březen - za kamna vlezem.
- Panská láska, ženská chuť a březnové počasí není stálé.
- V březnu vítr břízy fouká.
- V březnu vítr, v dubnu déšť - pak jistě úrodný rok jest.
- Březnové slunce má krátké ruce.
- Lépe od haďa býti uštknut, než v březnu od slunce ohřát.
- Studený marec, mokrý máj - bude humno jako ráj.
- Jestli březem kožich stáhl, duben rád by po něm sáhl.
- Sníh v březnu škodí osení i vinné révě.
- Adventní sníh dočká-li marcového, nebudeš jít, sedláčku, chleba rezného.
- Březnový sníh zaorati jest, jako když pohnojí.
- Březnového prachu za dukát lot.
- V březnu prach co zlato a stříbro, ale sníh bývá pro osení jed.
- V březnu prach a v dubnu bláto - sedlákovu roste zlato.
- V březnu prach - jistý hrách.
- Březen bez vody - duben bez trávy.
- Suchý březem, studený dubem, mokrý máj - bude v stodole ráj.
- Březen suchý, dubem mikrý a květen větrný pytle obilím a sudy vínem naplní.
- Mokrý březem od rolníků nenáviděn.
- Na déšť březnový nanásleduje požehnání boží.
- Mnoho dešťů březnových - hubené léto.
- Jak přší v březnu, tak také v červnu.

- Hřmí-li v březnu, tak také v červnu.
- Kolik mlh v březnu k nebi stoupá, tolik bude ještě mrazů po velikonocích.
- Mlha v březnu znamená za 100 dní bouřku.
- Březnové mlhy - za 100 dní déšť.
- Kolik březnových mlh, tolik lijavců v roce.
- Suchý březen, mokrý máj, bude humno jako ráj.

(Zdroj: <http://www.pranostika.cz/brezen.html>)
(Připravil M. Konvalina)

MASOPUST

Masopust (či karneval) je třídní svátek, jakož i slavnostní období mezi Vánoce a Postní dobou. Zatímco jeho počátek, který nastává po svátku Tří králů (6. ledna) má pevné datum, tak jeho konec je závislý na datu Velikonoc a končí tak v rozmezí od poloviny února do počátku března. Masopust vychází především z římského náboženství, které s předjařím spojovalo vegetační a plodnostní božstva jako je Bakchus.

Masopust představoval období hodování a veselí mezi dvěma postními dobami. Během něj probíhaly taneční zábavy, zabijačky a také svatby. Vrcholím posledním čtvrtkem tohoto období, zvaným Tučný čtvrtek, spojeným se zabijačkou a hostinou. Poslední tři dny, tedy masopustní neděle, pondělí a úterý jsou zvané končiny, ostatky, fašank či přímo masopust, se konají různé rituální úkony, průvod masek, scénické výstupy a končí taneční zábavou.

Název karneval je synonymem masopustu (z italského carnevale, vlastně "maso pryč").

CHARAKTERISTIKA

Masopust, a zvláště několik posledních dní tohoto období (fašank, fašanky, končiny, bláznivé dny, konec masopustu), byl pro lidi v minulosti oficiálním svátkem hodování, během kterého bylo třeba se dosyta najíst. Pak následoval dlouhý čtyřicetidenní půst. V době masopustu se na královském dvoře konaly hostiny, ve městech tancovačky, na vesnici vepřové hody. Těm, kdo se slávy nezúčastnil, se posílala bohatá výslužka, kdysi na Moravě zvaná „šperky“ a v Čechách „zabijačka“. Výslužka většinou obsahovala ostatky, huspeninu, klobásy, jelítka, jitrnice, ovar, škvarky.

Masopust končil v noci před Popeleční středou, kdy ponocný zatroubil na roh a rychtář všechny vyzval k rozchodu. Druhý den (na Popeleční středě) naposledy se konzumovaly masné rohlíky s kávou nebo mlékem, dopoledne ještě byla povolena kořalka. Oběd však už byl přísně postní, což většinou bývala čočka s vajíčkem, sýr, chléb, vařená krupice, pečené brambory.

KARNEVAL A MASOPUST V ŘÍMĚ

Karneval (u Římanů původně Carnival) nebyl ani tak maso-pust, neboť pro masopust měli Římané výraz carniprivium, ale spíš označení onoho konkrétního zahájení masopustních svátků. Tedy dne, kdy se všichni dosyta najedí, aby byli silní na následující postní období. Carni-val ve významu nabytí síly (*valere*) z masa (*caro*, genitiv *carnis*). Carnival tedy označoval píše jeden konkrétní den spojený s hodováním a maškarami, než celý masopust.

MASOPUST V ČESKU V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH

V některých regionech (Chodsko, Doudlebsko, Hlinecko, Strání aj.) je součástí oslav obřadní průvod masek, který obchází s muzikou vesnicí. Tento akt konají zvláště vypravené skupiny lidí ve specifickém ustrojení a se specifickým chováním, mající dlouhou tradici. Mnohde se vybírá do košíku kořalka, vejce, slanina, koblihý nebo Boží milosti. Ty jsou později společně konzumovány v hospodě během večerní zábavy.

V některých obchůzkách se dostává do ústřední role tanec, především obřadní tance mladíků, zvaných ve Strání "pod šable". Podobně tančí u každého domu na Uherskobrodsku "bobkovníci", na Hlinecku "Turci". Při večerní zábavě se konají další obřadní tance, například "na len", "na konopě", "žabská" apod.

V mnoha dalších lokalitách se koná obchůzka bez těchto obřadních prvků a je tak již jen prezentací masek a

formou venkovské (eventuálně i městské) lidové zábavy, která se váže k určitému datu.

Zachoval se kronikářský záznam, že český král Vladislav II. k sobě pozval měšťany a slavil s nimi po tři dny masopust. Součástí programu byl pochodňový tanec.

(Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Masopust>)

(Připravil M. Konvalina)

CO PŘIPRAVUJEME PLAVÁNÍ, MASÁŽE

Od března zahájíme opět plavání a cvičení v bazénu-Sportareál Č. Lípa- zájemci se mohou hlásit E. Zemanové-723594459 nebo Z. Zahradkové-606161859. (Za 1 vstup do bazénu uhradíte částku 30,- Kč).

Od 13.března 2014 budou moci členové MO TP a další zájemci absolvovat **masáže**(cena, kterou uhradíte za 1 masáž je 60,- Kč). Zájemci se mohou hlásit u E. Zemanové(723594459)

ARTETERAPIE

Další setkání s výtvarnicí J. Eichlerovou **se uskuteční 18.března 2014** od 13.00 v Komunitním centru. Další setkání pak bude 1.dubna a 15. Dubna 2014 rovněž od 13.00 hod.

Kurzy PC pro začátečníky i pokročilé

Pro zájemce budou nadále probíhat v Komunitním centru, Školní 2213, Česká Lípa, cena za kurz je 500,- Kč(10 lekcí, každá lekce 2 hodiny; je možné domluvit se i na splátkách);procvičování práce s PC-po telefon.domluvě(723594459;606161859)

JARNÍ VÝSTAVA

STP Česká Lípa,o.p.s. ve spolupráci s MO TP Česká Lípa pořádají ve dnech 7. -10. dubna 2014 JARNÍ VÝSTAVU PRACÍ ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH A SENIORŮ. Výstava proběhne v Komunitním centru, Školní 2213 Česká Lípa. Otevřena bude- pondělí-10.00-16.00; úterý, středa-9.00-16.00; čtvrtek-9.00-12.00. Součástí výstavy je soutěž „O nejoriginálnější pomlázku“.Práce na výstavu můžete doručit do Komunitního centra ve dnech 3. a 4. dubna 2014 v době od 9.00-14.00

10. ročník DNE DĚTÍ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Den dětí se zdravotním postižením pořádá Sdružení tělesně postižených Česká Lípa,o.p.s. dne 6. Června 2014 od 9.30 hod. v areálu RS TJ Termit Doksy. Bližší informace E. Zemanová(723594459)

REKONDIČNÍ POBYT

Místní organizace tělesně postižených Česká Lípa pořádá od 15. do 21.června 2014 rekondiční pobyt v hotelu Borný ve Starých Splavech. Cena pobytu- pro členy MO TP Č.Lípa-2.500,-Kč, ostatní zájemci 2.800,- Kč. Přihlášky se zálohou 500,- Kč přijímá E. Zemanová(723594459) nebo Z. Zahradková(606161859). Od nich se dozvíte podrobnosti, týkající se akce.

CO SE NÁM PAVEDLO

Pokračovaly kurzy týkající se péče o závislého člena rodiny, které zajistilo Sdružení tělesně postižených Česká Lípa,o.p.s. pro zájemce z řad členů organizací ZP a dalších občanů. Ve dnech 27. A 28.2 a 6.-7.3.2014 proběhl kurz PROAKTIVNÍ ZVLÁDÁNÍ PSYCHICKÉ ZÁTĚŽE A STRESU, kde přednášela Alena Závůrková. Také její přednášky byly velice zajímavé a podnětné, opět nešlo o suchou teorii, přednášející vycházela z vlastních zkušeností a z praxe. Předností lektorky bylo mj. i to, že dovedla podat téma srozumitelnou formou.

10.března 2014 proběhl kurz AKTUÁLNÍ LEGISLATIVA V SOCIÁLNÍ OBLASTI- přednášela M. Kabátová. I to bylo velice zajímavé a my Vás budeme postupně informovat o aktuálních věcech, které se nás týkají.

Na polovinu dubna jsou připraveny kurzy POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI A ZDRAVOTNICKÉ MINIMUM a ZÁKLADY PEČOVATELSTVÍ. Zájemci o tyto kurzy, ale i o ostatní témata mohou kontaktovat E. Zemanovou (723594459). Znovu připomínáme, že kurzy jsou zdarma a přednášky probíhají v Komunitním centru.

Z AKTUÁLNÍ LEGISLATIVY V SOCIÁLNÍ OBLASTI

PRŮKAZ OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Nárok:

-nárok má osoba:

- Starší 1 roku
- S tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Druhy průkazů:

Průkaz TP(průkaz označený symbolem „TP“)

-nárok má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Za podstatné omezení pohyblivosti a orientace na úrovni středně těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto **zdravotní stavy**:

- a) ztráta úchopové schopnosti nebo podstatné omezení funkce horní končetiny,
- b) anatomická ztráta několika prstů nohou nebo ztráta nohy v nártu a výše až po bérec včetně,
- c) podstatné omezení funkce dolní končetiny,
- d) středně těžké omezení funkce dvou končetin,
- e) zkrácení dolní končetiny přesahující 5 cm,
- f) postižení pánve s poruchou pánevního prstence a závažnou neurologickou symptomatologií,
- g) postižení páteře s často recidivujícími projevy nervosvalového dráždění a poruchou svalového korzetu nebo se ztuhnutím dvou úseků páteře,
- h) stavy spojené s často se opakujícími poruchami vědomí nebo závrativými stavy,
- i) omezení pohyblivosti a celkové výkonnosti při běžném zatížení při interních a onkologických postiženích,
- j) psychické postižení s opakujícími se poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně vysoce funkčního typu autismu,
- k) neurodegenerativní postižení s pohybovou chudostí, poruchou posturální stability, slabostí dvou končetin a podstatným snížením dosahu chůze.

-výhody:

- **Vyhrazené místo k sedění** ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
- **Přednost při osobním projednávání** své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních

Průkaz ZTP(průkaz označený symbolem „ZTP“)

-nárok má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto **zdravotní stavy**:

- a) anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, exteriérový uživatel protézy,
- b) anatomická ztráta dolních končetin v nártech nebo v nártu a bérce,

- c) funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce,
- d) anatomická ztráta dolní a horní končetiny v úrovni bérce a předloktí,
- e) anatomická ztráta horních končetin v úrovni předloktí,
- f) těžké omezení funkce dvou končetin,
- g) postižení pánve provázené těžkými parézami dolních končetin nebo závažnou nestabilitou pánevního prstence,
- h) postižení páteře provázené těžkými parézami končetin nebo ztuhnutím tří úseků páteře nebo závažné deformity páteře s omezením exkurzí hrudníku,
- i) těžké postižení pohyblivosti a celkové výkonnosti již při lehkém zatížení při interních a onkologických postiženích,
- j) celková ztráta sluchu podle Fowlera 85% a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby starší 18 let věku,
- k) kombinované postižení sluchu a zraku (hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné středně těžké nedoslýchavosti, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera 40 až 65%, a oboustranné silné slabozrakosti, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí na lepším oku, kdy maximum je menší než 6/60 a minimum rovné nebo lepší než 3/60, nebo oboustranné koncentrické zúžení zorného pole v rozsahu 30 až 10 stupňů, i když centrální ostrost není postižena,
- l) oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60,
- m) psychické postižení s často se opakujícími závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně středně funkčního typu autismu,
- n) neurodegenerativní postižení s mnohočetnými hybnými komplikacemi typu rigidity, hypokinézy, tremoru, ataxie, mimovolných pohybů.

-výhody:

- **Vyhrazené místo k sedění** ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
- **Přednost při osobním projednávání** své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních
- **Bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy** osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy, metrem),
- **Slevu 75% jízdného** ve druhé vozové třídě **osobního vlaku a rychlíku** ve vnitrostátní přepravě a **slevu 75%** v pravidelných vnitrostátních **spojiích autobusové dopravy**.

Průkaz ZTP/P (průkaz označený symbolem „ZTP/P“)

-nárok má osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni zvláště těžkého funkčního postižení nebo úplného postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto **zdravotní stavy**:

- a) anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, interiérový uživatel protézy nebo odkázanost na invalidní vozík z uvedeného důvodu,
- b) anatomická ztráta dolních končetin v bércích nebo výše,
- c) anatomická ztráta horních končetin v úrovni lokte nebo výše nebo anatomická ztráta horní a dolní končetiny v úrovni paže a stehna,

- d) funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce a současná funkční ztráta horní končetiny,
- e) funkční ztráta dolních končetin se ztrátou opěrných funkcí,
- f) zvláště těžká porucha pohyblivosti na základě závažného postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí; funkčním celkem se rozumí hrudník, páteř, pánev, končetina,
- g) disproporční poruchy růstu provázené závažnými deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška nepřesahuje po ukončení růstu 120 cm,
- h) multiorgánové selhávání dvou a více orgánů nebo ztráta imunity spojené se zvláště těžkým postižením orientace nebo pohyblivosti,
- i) celková ztráta sluchu podle Fowlera 85% a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby mladší 18 let věku,
- j) neúplná (praktická) nevidomost obou očí, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí 1/60, 1/50 až světlocit se správnou světelnou projekcí nebo omezení zorného pole do 5 stupňů kolem centrální fixace, i když centrální zraková ostrost není postižena, nebo úplná nevidomost obou očí, kterou se rozumí ztráta zraku zahrnující stavy od naprosté ztráty světlocitu až po zachování světlocitu s chybnou světelnou projekcí,
- k) kombinované těžké postižení sluchu a zraku (těžká hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné těžké nedoslýchavosti až hluchoty, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera horší než 65%, a oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60,
- l) střední, těžká nebo hluboká mentální retardace nebo demence, je-li IQ nižší než 50,
- m) psychické postižení se ztrátou duševních kompetencí, s neschopností komunikace a orientace včetně nízkofunkčního typu autismu, neurodegenerativní postižení s akinézou, mnohočetnými velmi těžkými hybnými komplikacemi a těžkými neuropsychickými projevy.“.

-výhody:

- **Vyhrazené místo k sedění** ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
- **Přednost při osobním projednávání** své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních
- **Bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy** osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy, metrem),
- **Slevu 75% jízdného** ve druhé vozové třídě **osobního vlaku a rychlíku** ve vnitrostátní přepravě a **slevu 75%** v pravidelných vnitrostátních **spoji autobusové dopravy**.
- **Bezplatnou dopravu průvodce** veřejnými hromadnými dopravními prostředky v pravidelné vnitrostátní osobní hromadné dopravě,
- **Bezplatnou dopravu vodícího psa**, je-li úplně nebo prakticky nevidomá, pokud ji nedoprovází průvodce.

-osobě, která je držitelem průkazu ZTP nebo průkazu ZTP/P, a průvodci držitele průkazu ZTP/P, může být poskytnuta sleva ze vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní akce, a to nenárokově,

-další nároky osob, které jsou držiteli průkazu TP, ZTP, ZTP/P, upravují jiné právní předpisy. Těmito předpisy jsou např. zákon o daních z příjmů, zákon o místních poplatcích (osvobození od některých poplatků), zákon o správních poplatcích, zákon o pozemních komunikacích, zákon o dani z nemovitosti.

POZVÁNKA DO DIVADLA

MO TP Česká Lípa zve své členy do Jiráskova divadla dne 21.3.2014 od 19,30 hod. na představení Divadelního klubu mladých při Obchodní akademii- SKŘIVÁNEK- hra o Johance z Arku. Vstupné 70,- Kč.

Máme možnost jít i 21.3. od 8,30 nebo od 10,30 za 25,- Kč (omezený počet míst-volejte Z. Zahrádkovou-606161859)

ZPRÁVY Z STP Praha

Abilympiáda 2014

Pravidelná celostátní soutěžní přehlídka schopností a dovedností osob se zdravotním postižením v profesních i volnočasových aktivitách se uskuteční v Pardubicích 23. a 24. května 2014, soutěžící se již mohou začít přihlašovat. Účastníci se opět mohou těšit na celodenní **doprovodný program**, v němž nebude chybět prodejní expozice výrobků chráněných dílen, rukodělné dílny a výstava rehabilitačních a kompenzačních pomůcek ABI-REHA.

Více informací a registrační formulář je na stránkách 22. národní abilympiády: <http://db.abilympics.cz/>. Zdroj: *Pomoc na dvanáctce*

Úřad práce ČR už nevyplácí přes sKartu žádné dávky

Úřad práce ČR přestal dne 27. 2. 2014 vyplácet přes sKartu všechny dávky ze systému státní sociální podpory a pěstounů. V praxi to znamená, že od tohoto data je budou lidé dostávat už přímo na svůj účet nebo složenkou. Stejně jako dávky z oblasti hmotné nouze, zaměstnanosti a osob se zdravotním postižením. **Klienti, kteří dosud nenahlásili změnu způsobu výplaty či neaktualizovali adresu, by tak měli učinit co nejdříve.** Více informací najdete na stránkách: <http://p12.helpnet.cz/aktualne/urad-prace-cr-uz-nevyplaci-pres-skartu-zadne-davky>. Zdroj: *Pomoc na dvanáctce*

Jak žádat o starobní důchod v roce 2014

Česká zpráva sociálního zabezpečení připravila informace pro lidi, kteří si v roce 2014 chtějí požádat o starobní důchod. Občané, kteří v letošním roce dosáhnou důchodového věku a získají potřebnou dobu pojištění alespoň 30 let, mohou podat žádost o starobní důchod. Důchodového věku dosahují v roce 2014 muži narození v květnu 1951 až únoru 1952 a např. ženy narozené v květnu až prosinci 1954, které vychovaly dvě děti nebo ženy narozené v květnu až prosinci 1955, které vychovaly tři či čtyři děti. **Rozhodnutí, zda odejít do starobního důchodu, záleží na samotném občanovi.** Jedná se o jeho právo volby a nikoliv povinnost. Za loňský rok bylo podáno více než 101 000 žádostí o starobní důchod. Průměrná doba vyřízení žádosti o starobní důchod v roce 2013 činila 31 dnů. Více informací najdete na stránkách <http://www.helpnet.cz/aktualne/101252-3>. Zdroj: *Helpnet.cz*

HISTORICKÁ PŘIPOMÍNKA

Protectorát Čechy a Morava

Na začátku roku 1939 došlo k rozpadu Česko-Slovenska. Počátkem března 1939 se situace na Slovensku vyhroutil v krizi. Luďáčtí fašističtí radikalisté začali spolupracovat s nacistickými emisary a agenty. Obě strany měly zájem na převratu na Slovensku a tím způsobeném rozpadu Česko-Slovenska. Ústřední vláda vyhlásila výjimečný stav, odvolala Tisovu vládu a vyslala na Slovensko armádu. V Čechách docházelo k nepokojům ze strany německé menšiny a českých fašistů, kteří chtěli využít krize. Vnitropolitický neklid posloužil Hitlerovi jako záminka k zásahu do vnitřních záležitostí. Dne 13.3.1939 navštívili Đurčanský a Tiso Hitlera v Berlíně a o den později slovenský sněm vyhlásil samostatný slovenský stát.

Dne 14.3. prezident Hácha pod výhrůžkou u Hitlera v Berlíně podepsal souhlas s okupací. Ráno 15.3. německé jednotky překročily hranice a obsadily české země. Na slabý odpor narazily jen v oblastech, kam ještě nedošel rozkaz nebránit se. Výnos o zřízení Protectorátu Čechy a Morava měl zaručovat autonomní a svébytný vývoj. Od prvních dnů okupace byla reakce české společnosti zásadně odmítavá a protiněmecká. Společnost musela čelit tvrdým podmínkám – přidělový systém, nálety spojenců na průmyslová centra, nucená práce v říši, udavačství, násilí, cenzura atd. Rozvinul se pasivní odpor: bojkot všeho německého, poslech vysílání zahraničního rozhlasu, šeptaná propaganda. Docházelo k veřejným projevům národní solidarity – v kinech, divadlech apod. V lidech se objevoval český nacionalismus a historismus, zajímali se o národní symboly.

Konaly se masové manifestace národní jednoty při poutních akcích: převezení Máchových ostatků na Vyšehrad, pouť na Říp, oslava dne matek, pouť ke svatému Vavřínečku na Domažlicku. Od září 1939, kdy začala vlna zatýkání, se akce téměř zastavily. Dne 1. září se uskutečnila preventivní zatýkácká akce „Albrecht der Erste“, během níž bylo zatčeno 3000 vedoucích představitelů kulturního a politického života.

Dne 28. října 1939 se masově demonstrovalo v Praze a dalších městech. Došlo ke střetu s okupační mocí, byl zabit dělník Václav Sedláček a smrtelně zraněn student medicíny Jan Opletal, zatčeno bylo dalších 400 lidí. Opletalův pohřeb se změnil v bouřlivý pochod Prahou s protiněmeckými hesly. Němci zareagovali terorem proti studentům. České vysoké školy byly uzavřeny, popraveno bylo bez soudu několik studentských funkcionářů, 1200 studentů bylo odvečeno do koncentračních táborů.

Od této doby se začal plně rozvíjet ilegální odboj. Jednání mezi ústředním vedením KSČ a ÚVODem vyústilo ke vzniku Ústředního národně revolučního výboru Československa, který se stal nejvyšším orgánem domácího odboje a měl vytvořit širokou odbojovou frontu.

